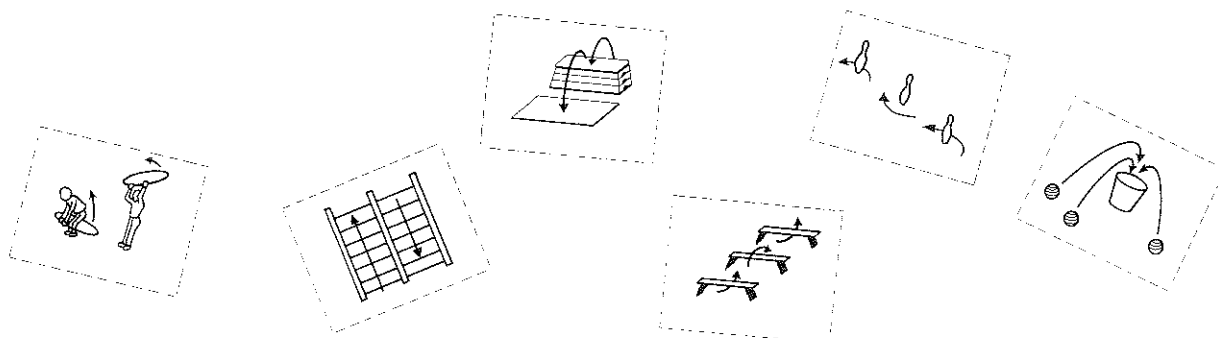
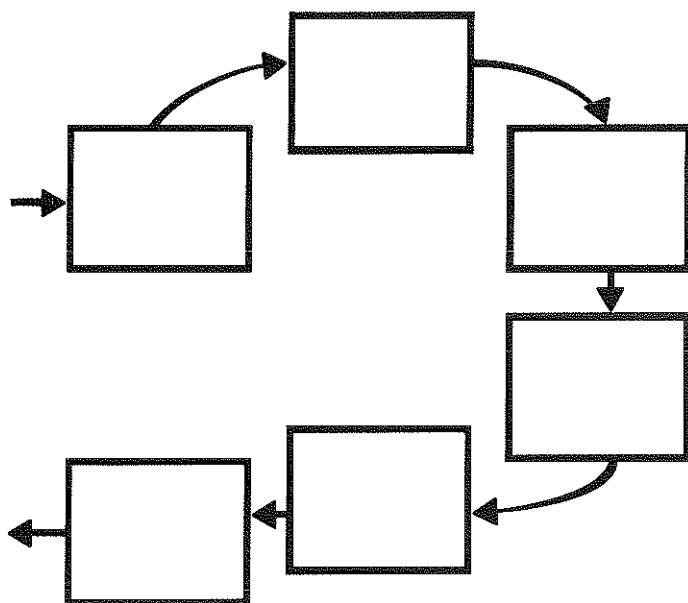

Het volgen van een eigen route staat centraal in dit lesidee. De verschillende hindernissen staan op plaatjes (pictogrammen op doblad R53). De betekenis van ieder plaatje bespreekt u met de kinderen. Zijn de acties onduidelijk, dan kunt u met het concrete materiaal erbij de bedoeling laten zien. Het gaat om de volgende zes acties.

- 1 In het klimrek omhoog en weer naar beneden klimmen.
- 2 Onder de bank door kruipen, over de bank heen klimmen, opnieuw onder de bank door.
- 3 Ballen werpen in een mand.
- 4 In de hoepel gaan staan en de hoepel over je heen trekken.
- 5 Op de kast klimmen, over de kast lopen, op de mat springen.
- 6 Kegelslalom.

U kunt de kinderen de route in hun eigen tempo laten afwerken of u kunt per hindernis gedurende een bepaalde tijd laten oefenen en op een centraal teken laten rouleren. Een oudste kleuter bepaalt steeds voor een groepje kinderen welke volgorde wordt genomen en plakt de pictogrammen in de lege route op het doblad. Tijdens de tocht door de speelzaal legt de 'routebewaarder' de papieren route steeds even in een hoekje neer.

Situatie

Speelzaal

Bedoeling

Ontdekken van en omgaan met relaties tussen zichzelf en elementen in de ruimte (relatieve posities, representeren en lokaliseren) (2.2).

Structureren van de ruimte (routes) (2.2.2).

Omgaan met en oplossen van ruimtelijke probleempjes (ergens naar toe gaan) (2.2.3).

Doblad R53

Materiaal

Speelzaalmateriaal om de hindernis uit te zetten (zie pictogrammen van doblad R53). Scharen en lijm.

Organisatie

Voordat u in de speelzaal van start kunt gaan, bespreekt u met een groepje oudste kleuters de pictogrammen op het doblad. Ieder kind knipt de plaatjes onder aan het blad uit en plakt die in de lege hokjes. De pijltjes geven de richting aan. Ieder kind kiest zo een eigen route die in groepjes wordt afgewerkt.

Voor schooltijd of in de pauze de hindernissen klaarzetten.

Leerlijn

- ☐ Groep 1.
- ☒ Groep 2.

Observatie/evaluatie

Begrijpt het kind de pictogrammen?

Is de schriftelijke route duidelijk?

In de kring zet u een doos of een kist neer, gevuld met schoenen en afgedekt met een kleed. Dit zet de kinderen aan om te raden wat erin zit. Enkele kinderen laat u onder het kleed voelen zonder te kijken. Ze fluisteren dan in uw oor wat ze hebben gevoeld. Is dit een aantal malen goed gegaan, dan deelt u van ieder paar slechts één schoen uit. Om de beurt gaat een kind zonder schoen op zoek naar de bijpassende schoen. Staan de juiste schoenen naast elkaar, dan vertelt het kind wat voor soort schoen het is (sandaal, klomp, laars, veterschoen, gym schoen, enzovoort). Lukt dit niet, dan mag een ander kind uit de kring het zeggen.

Als de doos leeg is, legt u de kaartjes van doeblad R54 in het midden van de kring. U laat eerst de kinderen die nog geen beurt hebben gehad een kaartje uitzoeken en bij de betreffende schoenen leggen. Stimuleer de kinderen om onder woorden te brengen hoe de schoen eruitziet. Bijvoorbeeld:

Dit zijn witte schoenen voor de speelzaal (gym schoenen).

Deze doe je aan in de regen (laarzen).

Dit zijn schoenen met gaten (sandalen).

Tot slot gaan de kinderen de schoenen netjes opruimen.

Variatie

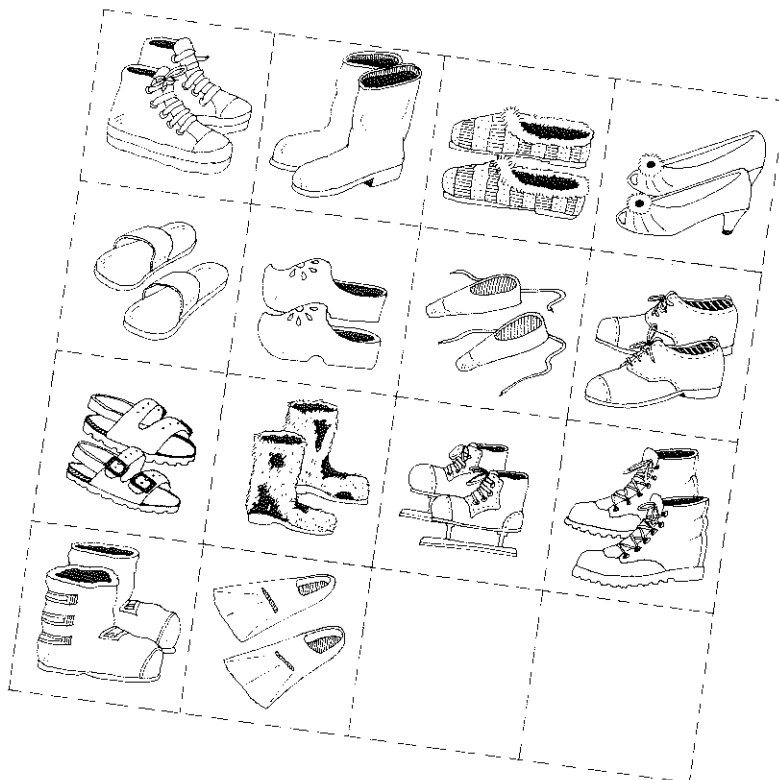
In de kring legt u drie of vier hoepels neer. U laat de kinderen uitzoeken welke schoenen ze bij elkaar in een hoepel kunnen zetten. Komen ze niet met suggesties, dan brengt u zelf ideeën in om te sorteren:

Op gebruik: schoenen voor warm en mooi weer, schoenen voor koud en nat weer.

Op sluitingsmechanisme: schoenen met veters, schoenen met gespen, instapschoenen.

Op kleur.

Op materiaal.

Situatie

Kring

Bedoeling

Eigenschappen van voorwerpen ontdekken en vergelijken (6.1).

Voorwerpen sorteren en groeperen op grond van een kwaliteit (6.2).

Doeblad R54

Materiaal

Diverse soorten schoenen (zie doeblad). Eventueel bij collega's te leen vragen. Van ieder soort één paar.

Grote doos of kist.

Een afdekkleed.

Drie of vier hoepels.

Organisatie

U dient tijdig te beginnen met het verzamelen van de verschillende schoenen.

De kaartjes van doeblad R54 moeten van tevoren losgeknipt worden.

Leerlijn

■ ☐ Groep 1.

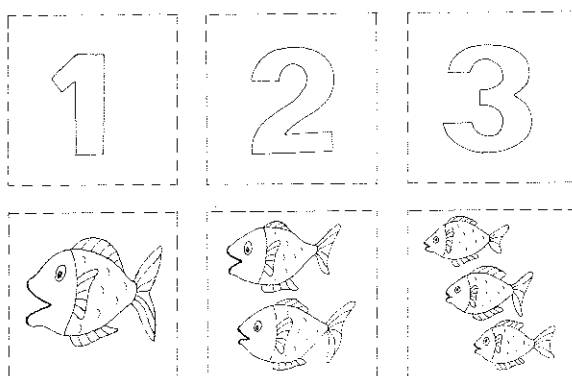
■ ☐ Groep 2.

Hengel zoek, hengel zoek!
 Alle vissen in mijn boek.
 Vijver leeg... boekje klaar.
 Kijk eens juf... tellen maar!

Een groepje kinderen zit rond een grote doos (de 'vijver') met daarin een flinke hoeveelheid kaartjes (cijferkaartjes en plaatjes) van de doebladen R55 en R56. Elk kind heeft een stapeltje tekenblaadjes voor zich. Afhankelijk van wat de kinderen kunnen, gaan ze met zes (cijfers 1 tot en met 6) of twaalf blaadjes (cijfers 1 tot en met 12) aan het werk. U zorgt dat elk uitgeknipt kaartje minstens twee keer in de vijver zit. Eventueel kunt u nog wat extra kaartjes toevoegen. Aan elk kaartje is een paperclip geschoven. Een stok met een touwtje en een magneet dient als hengel.

U bespreekt nu met het groepje de regels van het hengelspel. Deze mogen best door inbreng van de kinderen gevarieerd worden! Samen spreekt u bijvoorbeeld af:

Om beurten één (of met geluk meer) kaartje(s) proberen op te vissen. De opgeviste plaatjes en cijferkaartjes met paperclip op de juiste plaats aan het tekenblad schuiven (één cijferkaartje en één plaatje per blad). Bijvoorbeeld bovenaan het blad het cijferkaartje en onderaan het plaatje.

Plaatjes of cijferkaartjes die dubbel zijn moeten weer terug in de vijver.

Wie zonder fouten als eerste het 'Vissenboekje' compleet heeft, is de winnaar en mag proberen het versje nog eens op te zeggen!

Variatie

U kunt de kinderen ook in groepjes van twee laten werken. Ze leren dan samen te werken en verlies of winst te delen.

In plaats van in een boekje laat u de kleuters op een gevouwen strook tekenpapier werken. De cijfers en plaatjes worden dan eerst met paperclips in de juiste volgorde aangeschoven en daarna opgeplakt. Zo heeft elk kind een opvouwbare telstrook die het recht op kan zetten en mee naar huis mag nemen.

U kunt ook eerst alleen naar plaatjes met vissen laten hengelen, deze vervolgens laten ordenen en pas daarna de cijferkaartjes bij het spel betrekken.

Voor de jongste kleuters gebruikt u in plaats van cijfers zelfgemaakte kaartjes met stippen (van één tot en met zes) voor het vergelijken van kleine aantallen.

Een activiteit die goed aansluit is het domino-spel met hoeveelheden (concrete aantallen, stippenpatronen, cijferdomino).

Situatie

Werkles

Bedoeling

Aantal vaststellen (hoeveelheid, resultatief tellen) (8.4).
 Herkennen en benoemen van cijfersymbolen (8.5.1).
 Relateren van cijfers aan hoeveelheden (8.5.3).

Doebladen R55 en R56

Materiaal

Grote kartonnen doos.
 Hengel: stok, touwtje, magneet.
 Paperclips.
 Tekenvellen.

Organisatie

Zorg vooral voor voldoende stroken en kaartjes (van elk minstens twee, bij voorkeur meer!).

Wanneer de kinderen deze activiteit zelfstandig gaan doen, moeten de spelregels van tevoren goed besproken worden en duidelijk zijn.

Leerlijn

■ □ Groep 1.
 ■ □ Groep 2.

Observatie/evaluatie

Wanneer hoeveelhedsbegrip en cijferkennis nog moeilijk zijn, past u het spel aan. U laat bijvoorbeeld alleen plaatjes opvissen en deze in opklimmend aantal neerleggen (seriëren). Of u laat eenvoudig dezelfde plaatjes bij elkaar leggen.

Voordat de kinderen de klas binnenkomen, heeft u een afgesloten mand of leuk versierde doos in het midden van de kring gezet. In de mand zitten: één kopje, twee kralen, drie knopen, vier krijtjes, vijf gummetjes en zes blokjes. (U kunt de in aantal oplopende verzameling voorwerpen natuurlijk naar eigen idee samenstellen.) In de mand zitten tevens een werpring en een grote dobbelsteen.

De kinderen zullen zeker nieuwsgierig zijn naar de inhoud van de mand. U maakt het misschien nog spannender door net te doen alsof u het ook niet weet. De kinderen zullen u vragen om er toch eens in te gaan kijken. Daarop gaat u samen met één of meerdere kleuters de mand voorzichtig leeghalen.

Hierna bekijkt u de spulletjes rustig met de kinderen. Er zal vanzelf een gesprekje volgen over de ontdekking. Vanuit dat gesprekje kunt u tot de volgende twee opdrachten komen.

1 Laat enkele kinderen de verzameling eens sorteren. Blokjes bij blokjes, krijtjes bij krijtjes, enzovoort. Geef vervolgens de opdracht alle voorwerpen op volgorde van één tot en met zes te leggen: 'Kijk, hier liggen twee kralen en daarnaast vier krijtjes. Je zegt toch niet: één, twee, vier?' De kinderen zullen daarop reageren en samen met u de spullen in de juiste volgorde leggen.

2 Als alles is gerangschikt, pakt u de grote dobbelsteen en gooit één keer. Het aantal ogen zegt u hardop of laat u de kinderen zeggen. U legt de ring om het groepje met evenveel voorwerpen als het aantal ogen op de dobbelsteen aangeeft. Dan is het de beurt van de kinderen en herhaalt u de beschreven procedure een aantal keren.

Tot slot van dit lesidee stopt u samen de spulletjes weer in de mand terug.

Situatie

Kring

Bedoeling

Ordenen (tellen) (8).

Aantal vaststellen (hoeveelheid, resultaatief tellen) (8.4).

Materiaal

Grote dobbelsteen, een werpring en een mand met kleed of afsluitbare doos. Een verzameling voorwerpen.

Leerlijn

☐ Groep 1.

☒ Groep 2.

Observatie/evaluatie

Moeten de kinderen het aantal ogen dat ze gegooid hebben nog tellen of zien ze het in één oogopslag?

Herkennen ze eenzelfde hoeveelheid?

